

STUDENTEN WEEKBLAD

12^e Jaargang.

No. 28.

HOOFDREDACTEUR: J. E. A. DE VOGEL.

REDACTEURS: H. G. NOLEN, H. TH. BAART DE LA FAILLE, C. A. PIEK,
C. TELLEGEN, B. STEPHAN, NOTODININGRAT, A. DE JONGH.

VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: J. C. M. WIJSMAN.

Zaterdag

14 Mei '10.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: v. Leeuwenhoeksingel 17.

Inhoud.

Kreet uit Delft.

Verslag van de Vergadering der Delftsche Studenten Debating-Club, op Woensdag 11 Mei 1910.

Naar aanleiding van de bespreking van het boekje van Prof. De Groot.

Kunstkritiek in het algemeen, door A. d. J.

Technisch Studenten Tijdschrift, door V. Disselkoen, c. s.

Agenda.

Kreet uit Delft.

Gij Delftsche roeiers staat toch pal Voor Laga's roem en voorspoed.

Bedenk dat aller oogen op U gevestigd zijn, met bange harten zullen wij optrekken. Delftsche roeiers aan U dit bange kloppen te veranderen in een jubelenden zang.

DE REDACTIE.

Vergadering van de Delftsche Studenten Debating-Club, op Woensdag 11 Mei 1910, in de benedenzalen der Societeit Phoenix.

Inleider: de heer R. A. VAN SANDICK c. r., Algemeen Secretaris v/h Kon. Instituut van Ingenieurs en Wethouder van Onderwijs te 's Gravenhage, mede-ondertekenaar der circulaire tegen den Groentijd.

Onderwerp: *Bedenkingen tegen den Groentijd.*

Te kwart over achten opent de president, de heer Kubatz, de zeer druk bezochte vergadering met een woord van welkom aan allen, speciaal aan hen achter de groene tafel, van wie hij niet weet, wier tegenwoordigheid het Debating-bestuur het meest verheugt: van de ondertekenaars der brochure, de heeren Van Sandick, Mr. T. G. H. Reitsma en Dr. J. C. Roosenburg, van den Senaat der Technische Hoogeschool of van andere belangstellenden. De president wijst op het verblijdende feit, dat zoovele Corpsleden zijn opgekomen naar deze vergadering, getuigenis aflegend van de groote belangstelling die dit onderwerp in het Corps heeft gewekt.

Na het voorlezen en goedkeuren der notulen van de vorige vergadering geeft de voorzitter het woord aan den inleider.

Het door den heer Van Sandick gesprokene geven wij, belangrijk verkort als volgt weer:

Mijne heeren! Het is niet dan na ernstig nadenken, dat ik gehoor heb gegeven aan de uitnoodiging van het bestuur

der D. S. Debating-club, waarvan het mij een eer is eerelid te zijn, om over het onderwerp „Groentijd” hier te komen spreken. Ik heb hier gestaan als groen, ontgroener en senator; dit is jaren geleden, thans sta ik geheel anders tegenover dien groentijd, en heb ik berouw over veel, wat ik gedaan en verzuimd heb, en zelfs sta ik hier als iemand, die het zijn plicht geoordeeld heeft ouders en voogden tegen dien groentijd te waarschuwen.

Alle aanwezigen zullen het met mij eens zijn, dat juist het woord hier ouders hier veel gewicht in de schaal legt; wanneer zij tegen het groenen gekant zijn, zal het met het Corps gaan als met een rivier, waarvan de bronnen langzaam verdrogen.

Er is een woord van drie letters, het woord „mos”, 't stopwoord, waarmee alle vooruitgang wordt tegengehouden. Zoo noem ik als sprekend staaltje hiervan het hoofdartikel in het Utrechtsch Studenten-orgaan, de „Vox Studiosorum”, waarin de Redactie uitroept: „laten wij zijn en blijven het bolwerk van de onderwetschheid.” Indien ook gij zulke denkbeelden koestert, dan moet gij ons ouderen vergunnen een aanval op dat bolwerk te doen, en gij zult ondanks al Uwe onderwetschheid niet kunnen ontkomen aan de evolutie der denkbeelden om U heen. Zelfs buitenlanders valt die eigenaardige behoudendheid in studentenkringen op, hetgeen blijkt uit beschrijvingen in buitenlandsche tijdschriften.

De groentijd is eigenlijk een overblijfsel van het oude pennisisme, in 1622 bij de wet in Duitschland afgeschaft. Geen Duitsch student zou zich aan ontgroeningspraktijken als hier in zwang zijn, willen onderwerpen.

Op allerlei gebied is groote vooruitgang waar te nemen, en jonge menschen, vooral ook gij aanstaande technici, zien deze evolutie der denkbeelden met genoegen, en moet nu juist onder U het oude, ook waar dat in strijd komt met nieuwere, humanere denkbeelden, gehandhaafd worden?

De groentijd is in strijd met ons rechtvaardigheidsgevoel, en al verklaart gij alle verhalen over ergerlijke gebeurtenissen voor onwaar of overdreven, en al tracht gij met phrases over noodige ontbolstering en opvoedkundige waarde Uw instituut te verdedigen, ieder der aanwezigen zal met mij moeten bekennen dat er steeds dergelijke dingen gebeurd zijn en zullen blijven gebeuren.

Nu is het merkwaardig, dat dank zij Uw solidariteit het bijna nooit aan de rechterlijke macht gelukt naar aanleiding van een voorgekomen ernstig ongeval in den groentijd tegen iemand rechtsingang te verleenen. Het slechte geheugen der ooggetuigen leidt dan ook meestal tot groot verschil in conclusies tusschen politiecommissaris en rechter van instructie. Bij de rechtbanken berusten dan ook tal van dossiers over ernstige vergrijpen uit den groentijd, waarop geen rechtsingang is verleend kunnen worden, wegens de tegenstrijdige getuigenissen van getuigen.

De ervaring leert, dat de groentijd gevolgen kan hebben, die door de ontgroener niet gewild zijn; talrijke bewijzen hiervoor zijn in de brochures vóór en tegen den groentijd te vinden. Waar de verdedigers van den groentijd eerlijk zijn, — en ik breng daarvoor mijn hulde aan Telders — moeten zij de ergerlijke tooneelen door de bestrijders van den groentijd beschreven, in hoofdzaak erkennen. (Spreker verklaart dit nader met verschillende aanhalingen).

Ik geef toe, dat er een groot aantal welgezinde Corpsleden is, die hun invloed ten goede op den groentijd doen gelden, maar het feit is daarmee niet weggenomen, dat de groenen blijven blootslaan aan de verkeerde practijken van enkelen.

De brochures van 1904 hadden geen uitwerking. De brochure van Mevr. van Holthe tot Echten werd door de academische pers zeer uit de hoogte behandeld, de brochure van J. van Gennep is een schatkamer van argumenten tegen den groentijd.

De uiterlijke kenteekenen, die volgens Van Gennep het meest door de buitenwereld worden aangevallen en door hem voor onbetekenend worden verklaard, geven m. i. juist een bijzondere aanleiding tot kritiek. Zij stempelen een groen tot een minderwaardige, en zijn onverdedigbaar. Zij brengen als logisch gevolg de onbehoorlijkheden en misbruiken met zich. De nutsfactoren van den groentijd zijn grootendeels phrasen.

Wanneer wij hier op het zondaarsbankje zouden willen plaats nemen, dan konden wij allen het aantal feiten door Prof. De Groot geschetst vermeerderen. Maar vele oud-Corpsleden onthouden slechts het mooie van hun studententijd en vergeten het slechte. (Spreker geeft eenige voorbeelden uit zijn eigen groentijd en leest een brief van een vader van een ontgroend student voor, die o.a. als middel van verbetering voorstelt studenten, die na 4 jaar nog geen examenen gedaan hebben als Corpslid te schrappen).

Ik onderscheid de studenten in: krachtige, mooie karakters; kalme naturen, die zonder moeite of strijd steeds in het rechte spoor blijven; zwakkelingen en slechte perverse individuen.

Een hoeveelheid individuen, vormt één persoonlijkheid (foule psychologique). Zij hebben als geheel één ziel, (l'âme de la foule). Deze staat altijd lager dan het gemiddelde van de samenstellende factoren. Een 2e kamer, raad, college B. en W., Corpsvergadering, kan soms besluiten nemen, die men niet begrijpt als men niet erkent dat deze door la foule psychologique worden genomen. Zoo is het met donderen. De ziel van zoo'n menigte heeft iets atavistisch, het hoofdkenmerk ervan is wreedheid, geen weldenkende personen kunnen die ziel verbeteren.

De groen wordt opgevoed tot toekomstig donderaar en zal wraak nemen over hetgeen hem in de groentijd is aangedaan. De beleediging die hij daar ondergaan heeft moet hij overdragen op een volgende generatie.

Toen men een einde wilde maken aan het baren op de K. M. A. hebben de autoriteiten dan ook terecht ingezien, dat slechts sluiting van die academie een einde zou maken aan het groenen, omdat zonder dat, de kadetten hun ontvangen beleediging toch zouden moeten overdragen aan nieuwe geslachten. Ondetgden en immoreele gedachten worden in den groentijd gewekt, een jaar lang kunnen die lustig ontkiemen en voortwoekeren en een volgend jaar zal de ontgroener trachten het onbedorvene, dat hij zelf verloren heeft ook aan anderen te ontnemen. Ook schijnt het, dat het gezamenlijk ondergaan van handelingen, die men persoonlijk niet zou dulden, deze minder erg doen schijnen, en het verschil tusschen goed en kwaad bij groenen en studenten versluiert.

Aan dat alles moet een eind komen, maar hoe!

Verbetering door verscherping van reglementeering lijkt ons onderen een ideaal, waaraan slechts dweepers kunnen gelooven, daarom pleiten wij voor afschaffing!

Welke voordeelen van den groentijd worden hoofdzakelijk opgenoemd?

1e. Hij schept den dwang tot kennismaking van de nieuwelingen met de studenten-maatschappij;

2e. Opvoeding en karaktervorming.

1e. Kennismaking kan alleen doeltreffend zijn, wanneer zij onder normale omstandigheden plaats vindt. In den groentijd gaat men uit van het idee der ondergeschiktheid, die praemisse is vals. Nu berust de heele groentijd op de minderwaardigheid en ondergeschiktheid der groenen. De reglementeering staat gelijk met bescherming van een slaaf tegenover zijn heer. Nergens in de wereld wordt zoo'n reglementaire vernedering van nieuwelingen aangetroffen. Gij hebt niet het recht den groen te bevelen, te vernederen, want hij is niet minderwaardig.

2e. Is er werkelijk iemand onder U, die daaraan gelooft? Staat Uw karakter zooveel hooger dat gij iemand die één jaar jonger is kunt opvoeden? Neen! het vermaak speelt de hoofdrol. De studenten passen 't geleerde telkens op een jongere generatie toe, zoo gaat dat jaren door. Maar toch zult gij niet kunnen ontsnappen aan de evolutie der denkbeelden! Zoo zijn ook andere mores, als bijv. het duel, geheel verdwenen, doordat zij in strijd kwamen met de logica, met nieuwere denkbeelden. De groentijd past niet

meer in onze eeuw van menschlievendheid, de eeuw van het kind. Gij zult hem moeten afschaffen, anders zal Uw corporatie te gronde gaan. Reeds neemt het percentage aan Corpsleden onder de aankomende studenten steeds af. De lust tot toetreding tot het Corps zal steeds verminderen ook door allerlei maatschappelijke toestanden, die o.a. het aantal spoorstudenten doet toenemen, die hunne gezelligheid toch reeds in sportclubs en derg. in andere steden zoeken. Gij moet dus Uw lidmaatschap aantrekkelijk maken. Handhaving van den groentijd zou gelijk staan met zelfmoord!

Onze bezwaren tegen den groentijd resumeerende komen wij tot het volgende:

De groentijd doet den groen een tijdperk van vernedering door maken, waarin hij zich door ieder ziet beschouwd als een minderwaardig individu, wat niet anders dan nadeelig kan werken op zijn zelfvertrouwen en zelfrespect.

De groentijd brengt hem gedwongen in aanraking ook met de slechtste elementen in de studentenwereld, wier gezelschap hij, als hij vrij was, nimmer gezocht zou hebben. Door den gedwongen omgang gedurende eenigen tijd met dergelijke individuen komt hij op ruwe wijze in aanraking met de donkerste kant van de samenleving, wordt zijn gedachtenleven bezoedeld en worden slechte neigingen, die in hem sluimeren wakker geroepen.

De onderdrukking en wreedheid, die hij ondervindt roepen vaak een zucht naar wraak in hem wakker, wat oorzaak is, dat hij een volgende generatie dondert, zooals hijzelf gedonderd is.

Het medewerken aan groenenvernedering kan op de donderaars niet anders dan ongunstig werken. Het voorbeeld van de slechtsten onder hen werkt demoraliseerend op de zwakken, die van nature zoo wreed en zedeloos niet zijn.

In aanmerking genomen het aantal plaatsen, waar gedonderd wordt, is het voor den Senaat onmogelijk overal voortdurend toezicht te houden.

Van hun recht om bij den Senaat te klagen over ongeoorloofd optreden der ontgroeners zullen de groenen veelal geen gebruik maken, omdat zij zich schamen over de vernederende handelingen, waartoe men hen gebracht heeft.

Het beweerde nut van den groentijd, de gedwongen kennismaking is niet van zooveel belang als verondersteld wordt, omdat na de inauguratie de omgang van oudere studenten met de nieuw aangekomene zeer beperkt is en ieder zich in zijn eigen club terugtrekt.

De groentijd heeft geen waarde voor opvoeding en karaktervorming. Karakters worden niet gevormd of hervormd in den tijd van drie weken, een club van jonge menschen, onder wie de opgewondenste, de ruwste, de onzedelijkste dikwijls den toon aangeven, zijn de minst geschikte opvoeders.

De groentijd levert dus geen enkel voordeel op, dat niet ook op andere wijze verkregen kan worden, ze is echter vol gevaren, ze is in strijd met den tijdgeest en ze werpt vaak een smet op het corpsleven.

Daarom, den groentijd zooals het Instituut thans bestaat afgeschaft.

Wil men een novitiaat handhaven, omdat, naar beweerd wordt, kennismaking van oude en nieuwe leden bijzonder wenschelijk is voor de nieuwe toetredende dan dienen de volgende beginselen te gelden:

1°. De individueele studenten moeten geen rechten hebben tegenover den groen.

2°. Het novitiaat zij kennismaking op den voet van gelijkheid.

3°. Aan het einde van het novitiaat kan ballotage, wanneer dit gevraagd wordt, over de toelating beslissen.

Hierna wordt een korte pauze gehouden, waarna het debat geopend wordt.

Het woord wordt het eerst gegeven aan den heer A. H. Sweys.

Spreker begint met een woord van hulde te brengen aan het Debating-bestuur, dat ons in staat gesteld heeft nu eindelijk de onzichtbare vijand van den groentijd met woorden te kunnen bestrijden. Het valt spreker mee, dat mannen, die een boek aanbevelen, waarin o. a. beweerd wordt dat slechts 1% der studenten een ernstig boek leest en begrijpt, nog met ons willen debatteeren. Volgens spreker is de afschaffing van den groentijd in onze studentenmaatschappij onmogelijk.

Hoe stellen zich toch de tegenstanders van den groentijd de toekomst voor? In Breda bijv. waar de baartijd door middel der militaire tucht is afgeschaft, heerscht thans een toestand van naast elkaar leven en elkaar niet kennen, die allertreurigst is. Spreker gelooft, dat de circulaire-actie slechts tengevolge zal hebben, dat eenige jongelingen den besten tijd van hun leven zullen moeten missen, omdat zij zonder corpslid te worden ook geen studentenleven zullen kennen.

De heer **L. M. Barnet Lyon** c.i. en w.i., Dir. der Z. H. E. S. M. spreekt ongeveer als volgt. Om tijdsbesparing, maar ook omdat hij geen zonden te belijden heeft, zal hij niet plaats nemen op het door den heer Van Sandick als zondaarsbankje gewaarmerkte kathedra. Spr. kwam 27 jaar geleden te Delft met een hartaandoening, zonder attest en nooit is hem eenige dwang tot drinken of tot eenige handeling in strijd met het belang van zijn gezondheid opgelegd. Spr. herinnert zich een groen, die na den groentijd tot hem kwam en ronduit zeide: „ik heb me bedonderd gedragen, ik beloof je ik zal een flinke vent worden”. Uit hem is gegroeid een kranig student, een kranig lid van de maatschappij. Waarom de hoofden kaal zijn en de kleeding gelijk? Omdat allen gelijk moeten zijn tegenover elkaar en tegenover de studenten. Geen vooroordeelen door min of meer gesoigneerde haardossen en kleeding dienen gewekt.

Er zijn gevaren, zij zijn overal. Zult gij Uw kinderen ook niet laten voetballen? Spr. eindigt met te verklaren dat indien hij, wat helaas niet het geval is, een zoon had die naar Delft moest, hij hem zou zeggen: „Ga naar Delft, loop groen en wordt een flinke kerel”.

Hierna neemt de heer **J. H. Telders** c. i., schrijver van de bekende brochure, het woord, en geeft in korte trekken weer hoe hij in zijn 2e jaar tot het schrijven ervan kwam. Zes jaren lang bleef zij het laatste woord, totdat eenige maanden geleden de anonieme hoogleeraar van 1904 terugkwam en zich als Prof. De Groot ontpopte. Om vele redenen is sprekers opinie over Prof. De Groot gedaald; in aanmerking nemende het onlogische en onwaardige, vooral het laatste, dat de brochure kenmerkt, wil hij slechts weinig over de brochure zeggen. Hij komt echter ten sterkste op tegen de averechtsche voorstelling van hetgeen hij schreef, b.v. betreffend het op de hoogte zijn van de litteratuur van den tijd, waarmede hij op het oog had het bekend zijn met werken van Couperus, van Eeden en andere letterkundigen van naam. Het klinkt ongelooflijk, maar Prof. De Groot schroomt niet deze uitlating voor te stellen alsof het ging over pornografische lectuur (blz. 20 Telders, blz. 113 de Groot). Talloze malen worden zinnen gesplitst, en gedeelten aan elkander gebracht, die op verschillende bladzijden staan. Het cursief drukken van woorden waarop de nadruk volstrekt niet behoorde te vallen is meer regel dan uitzondering in de brochure.

Afstappend van het vorig chapter bespreekt de heer Telders de quaestie der uiterlijke kenteekenen. Waarom valt de buitenwereld hier toch over? Hij zelf zag nooit iets vernederends in dit kort gekipt haar, noch in het dragen van een laag boordje, op den grond zitten enz. Het is hem ook zeer verklaarbaar, waarom deze en andere toestanden, waarin men als groen komt het gevoel van eigenwaarde niet kwetsen. Dooeenvoudig, omdat in den groentijd een geheel andere norm, een geheel andere maatstaf heerscht (*geen andere moraal, die goed noemt wat slecht is!*)

Zoowel groenen als studenten zijn zich in den groentijd van het bestaan van die andere norm doorlopend bewust. Het is dan ook onjuist, dat studenten en groenen in den groentijd elkander niet kunnen leeren kennen, omdat men zich abnormaal voor doet. Immers de omstandigheden worden door beide partijen in aanmerking genomen; zoo zal bijv. niemand in een groen een minderwaardige zien, omdat hij op den grond zit.

Prof. De Groot stelt het voor alsof door de reglementeering, de groentijd zou ontaard zijn; hoewel twee der ergste voor-

beelden uit Prof. De Groot's eerste brochure, uit zijn eigen groentijd, dus van voor de reglementeering, gegrepen zijn.

Ja die reglementeering wordt zelfs aangezien voor de instelling die de verhouding van slaafsche gehoorzaamheid in het leven roept en sanctioneert, terwijl men moest weten dat die reglementeering is ingevoerd om de misbruiken van den ongereguleerde groentijd te beteugelen. Toch legt die reglementeering slechts een werkelijke plicht op, n.l. om te verschijnen bij de afschrijvers. Spreker vestigt er bijv. de aandacht op, dat hij als president van den Senaat bij den aanvang van den groentijd de groenen er uitdrukkelijk op heeft gewezen, dat zij tot niets verplicht waren.

Het denkbeeld dat de groen absolute gehoorzaamheid aan den student schuldig is, is beslist vals. Zonder de verantwoordelijkheid voor daden, door overreding door den groen gedaan, van den overreder af te willen schuiven, blijft spreker van meening, dat bij den overrede minstens even groote verantwoordelijkheid voor den daad bestaat.

Wat betreft het paedagogisch nut van den groentijd, merkt spreker op, dat hij in de studenten geen opvoeders ziet, maar wel personen, die in staat zijn den nieuwelings in zijn aanstaand leven in te wijden, doordat zij reeds een tijd lang op eigen beenen hebben gestaan.

Ook wordt het steeds voorgesteld, als zouden de onbedorven aankomende jongelui in hun groentijd ten onder gaan, doch men vergeet, dat degenen die werkelijk schipbreuk leiden, dit zeer zeker niet in den groentijd doen, al was het slechts om de eenvoudige reden, dat zij daartoe niet in de gelegenheid zijn.

Spreker vestigt er de aandacht op dat in de anti-groentijd litteratuur verhalen van in het gezicht spuwen, opzettelijk trappen en schoppen tot gemeenplaatsen zijn geworden, hoewel niemand onzer dat eigenlijk ooit gezien heeft.

Wat de heer Van Sandick opmerkte over de psychologie der menigte is zeer waar, maar deze zal zich zonder groentijd op dezelfde wijze uiten; en dan zou het toch zeker veel onaangenaamer zijn zich *zonder* groentijd aan deze uitingen te moeten blootstellen dan *in* een groentijd. Immers, dan zou men steeds het onaangename gevoel hebben zijn waardigheid te moeten bewaren. Uit de aard van den leeftijd der studenten is het toch wel volstrekt buitengesloten, dat een nieuwelings in onzen kring niet zou worden voor de mal gehouden.

Nog een punt wenscht spr. aan te roeren, steeds immers weer hoort men vragen: hoe kunnen nu jongens, die slechts één jaar geleden aankwamen, na dat 1e jaar als opvoeders optreden? Reeds heeft spr. er op gewezen hoe men de opvoedende kracht van een groentijd moet opvatten, en dan zal toch verder ieder het er mee eens zijn, dat het eerste jaar van volle vrijheid voor een jonge man, den meesten invloed heeft op zijn ontwikkeling. Zoo zullen die jonge menschen na een jaar studentenleven meer van het leven gezien hebben en kunnen zij dus wel degelijk de inwijders, niet de opvoeders dus, zijn voor aankomende studenten. Wat dan ook betreft de veelbesproken karaktervorming, ligt die hoofdzakelijk in 't zien van veel nieuws en het spreken en nadenken over vele ernstige onderwerpen, waarover men bij een gewone kennismaking gewoonlijk niet spreekt.

Wij zijn niet de opvoeders, maar *het object waaraan* de groen leert.

De heer Van Sandick heeft dan verder de groentijd vergeleken met een wraakneming, zelfs een bloedwraak. Dit is dwaasheid, een bloedwraak oefent zich uit op de schuldigen of hun naaste verwanten, nooit op onschuldigen.

Er is verder op gewezen dat door verplichte kennismaking de groenen ook de slechte elementen leeren kennen. Hiertegen voert de heer Telders aan dat ook zonder den groentijd de slechte elementen met de nieuw aankomenden in aanraking komen en hun invloed doen gelden, terwijl dan juist niet het groote tegenwicht bestaat dat aan den groentijd zijn belangrijkste waarde geeft, n.l. de ernstige gesprekken met goedmeenenenden. Immers bij een kennismaking op voet van gelijkheid komt men onmogelijk tot die ernstige meer intieme gesprekken die nu 't mooiste uit den groentijd zijn.

Spr. heeft dan ook van zijn eigen studententijd de mooiste herinneringen uit den groentijd, juist uit die groentijden ook waarin hij ook als ontgroener stond. Men gevoelt zich dan enthousiast, om slechte ideeën, die men bij een groen opmerkt, naar beste krachten tegen te gaan.

Volgens spr. is de groentijd een tijd, waarin de jongen die aankomt het slechte en goede tegenover elkaar ziet,

en daardoor gedwongen is te kiezen, hij leert zodoende beter bij zichzelf overwegen welke handelwijze de juiste is. Dit is veel beter dan dat een jong aankomend student buiten den groentijd door studenten wordt aangezet tot dingen, die z.g.n. studentikoos zouden zijn, zonder dat hij een rem heeft die hem tegenhoudt op dien verderfelijken weg. Buiten den groentijd treedt n.l. dit kwade zoo ongemerkt op, terwijl in den groentijd door het scherpe contrast met 't goede alles er toe medewerkt 't slechte in een aller-afzichtelijkst licht te stellen.

Spreker eindigt met te zeggen, dat hij den gereglementeerden groentijd verdedigt, op grond van de overtuiging, dat het zonder dien zeer zeker slechter zou zijn.

De heer **J. F. de Vogel Sr.**, c. i., Secretaris van Curatoren, spreekt ongeveer als volgt. Spr. ziet overeenkomst tusschen de rede van den heer Van Sandick en het boek van Bas Veth over Indië. Hierin nu staan geen onwaarheden, maar alle slechte dingen zijn bijeengegaard en dat moet een slechte indruk maken. Zoo is 't met den groentijd. Al deze dingen zijn gebeurd. Ligt dit aan den groentijd? Neen, aan het samengaan van jonge menschen onderling. De heer Van Sandick erkent, dat nadat de Staat ingegrepen had in den baartijd te Breda, deze toch teruggekomen is en zal dus niet eveneens bij afschaffing van den officieele groentijd, deze onmiddellijk in anderen vorm weer opduiken? Wil men den groentijd volstrekt afschaffen, schaf dan het Corps af. Laat men het Corps toch bestaan: dan is de vraag: is een zoodanig Corpsleven gewenscht? De inleider sprak van bronnen, die afgesneden zouden worden indien de groentijd niet wordt afgeschaft. Spr. vraagt: hoe denkt de heer Van Sandick zich dan het voortbestaan van het Corps zonder groentijd?

De heer **C. van der Hoeven**, e. l., 't woord nemende zegt dat, om een goed licht te laten vallen op den groentijd, alle punten van den inleider moeten worden besproken, gebrek aan tijd stelt hem daartoe niet in staat. Speciaal valt spr. over de beschuldiging tegen het D. S. C. als zou het zich beroemen op het feit, dat geen rechtspleging volgt op een instructie tegen mishandelingen ingesteld. Ik ben er van overtuigd dat allen die hier zitten van een andere meening zijn.

Beestachtigheden zijn overal. Spr. tart den inleider hem een vorm van maatschappij te noemen waar zij niet zijn, maar overtuigd is spr. dat ook hier als overal elders de goede stroom zich tegen de slechte stelt.

Hierna krijgt de heer **Goekoop van Nelle**, w. l., Directeur der Hoogere Burgerschool te Delft, het woord. Wanneer spr. thans het woord neemt om zijn meening te stellen tegenover die van zijn oud-clubgenoot Van Sandick, dan wil hij een vergelijking maken tusschen den groentijd zooals die is en zooals hij door den heer Van Sandick werd voorgesteld. Hij herinnert zich dan een raadsel. Hoe maakt men van Nebucadnesar Jakob? $2 \times \text{nee} = \text{ja}$, nebu laat je weg en in plaats van sar zet je kob. Al het slechte zeg je twee maal, het goede laat je weg, de groentijd neem je weg en dan krijg je ten slotte studenten zonder kop.

Spr. herinnert zich een clubsouper waarbij een van de clubgenooten het problematisch genoeg had een blanc-mangerpudding op zijn hoofd omgekeerd te krijgen. Spr. herinnert zich het plezier dat allen hadden en begrijpt daarom den enormen afkeer van natspuiten van den inleider thans niet. Als spr. de Delftsche studenten een raad mag geven dan is die: Verleng liefst den groentijd, maar laat de eerstejaars niet groenen en eerst de meer in evenwicht gekomen tweedejaars hiermede beginnen.

Vervolgens krijgt de heer **W. H. van Leeuwen** het woord.

Wanneer in den groentijd schandelijke dingen gebeuren, gaat het niet aan die geheel op den groentijd zelve te schuiven, overal en altijd toch gebeuren schandelijke dingen; het feit dat daarover in vergaderingen der kamers en dergelijke veel gepraat wordt, bewijst niets voor de belangrijkheid ervan. De woorden van den inleider over de solidariteit tegenover de rechterlijke macht moet den indruk wekken van verdenking van opzettelijk verzwijgen of verdraaien van bijzonderheden. Dit is een aantijging, die althans wat den laatsten groentijd betreft geheel onwaar is. De inleider heeft gezegd, dat de menschen spoedig de slechte dingen uit den groentijd van hunne studentenjaren vergeten. Dit lijkt spreker een bewijs dat die dingen niet bijzonder belangrijk waren.

Wat betreft de viezigheden, die ons in zoo ruime getale in de brochures worden opgediend, men weet dat overal in kringen van heeren, de taal allesbehalve fatsoenlijk is. Moeten wij een groote actie beginnen om de Witte te sluiten, omdat vele gesprekken daar ongelooflijk vies zijn?

Afschaffing van den groentijd, wegens de platheid van sommige gesprekken zou hetzelfde succes hebben als wanneer men de Witte sloot maar al de kroegjes er omheen welig liet voorttieren. Evenzoo zou men hier den groentijd willen afschaffen, maar de studenten behouden!

Het is, vervolgt spr., een onwaarheid dat wij uitgaan van de praemisse van de minderwaardigheid, wanneer deze bestond, zou niet na drie weken een broederlijke omgang in absolute gelijkheid kunnen volgen.

Wat betreft de achteruitgang der percentages Corpsleden van de aankomende studenten, dit is absoluut geen argument in de groentijds kwestie. Al degenen die nu dat percentage ongunstig maken, zouden ook vroeger geen Corpslid geworden zijn, en zullen het niet worden door afschaffing van den groentijd.

Wij zijn, zoo eindigt spr. niet doof voor raadgevingen van buiten, maar wij zijn er van overtuigd, dat al mogen misschien eenige modderpoelen uitdrogen, die eenige druppels aan de rivier leveren, de krachtige bergbekken zullen blijven aanbruisen, en hun water blijven voeren naar den grooten stroom.

De heer **H. Strick van Linschoten**, c. i., het woord verkrijgend, merkt op dat de heer Van Sandick blijkbaar de spreekwoordelijk geworden uitdrukking op zichzelf wil toepassen: „Het boetekleed ontsiert den man niet.” Toch is spr. niet geneigd eveneens dat kleed aan te trekken.

Hij stelt den groentijd boven alles wat daarvoor in de plaats kan komen. Spr. wijst op het correctief van de openbaarheid. Het toezicht van den Senaat is een correctief van den groentijd. Men moet zeker niet aankomen met verhalen uit Duitschland. Daar is het „fuchsentum” veel erger. Als hier gebeurde wat daar met fuchsen voorvalt, zou er een storm van verontwaardiging opstijgen. De inleider heeft gezegd, dat overal elders in de maatschappij een nieuwelings met vreugde en bereidwilligheid wordt ingeleid, maar hij moet niet vergeten, dat daar één persoon wordt ingeleid en hier telkens honderd tegelijk. Spr. kan zich dan ook een dergelijke inwijding van een honderdtal nieuwelingen niet beter denken dan door de groentijd.

Men zegt dat in den groentijd de mindere elementen onder de studenten hun slechte invloed op de groenen doen gelden, maar juist in den groentijd is ook de invloed der goede elementen sterk, terwijl zonder groentijd die slechte elementen in het duister hun verderfelijken invloed over de onervaren nieuwelingen zouden uitoefenen.

De heer Van Sandick blijkt vóór instandhouding van het Corps te zijn maar tevens voor afschaffing van den groentijd. Spr. begrijpt niet hoe deze dingen kunnen samengaan. Spr. verzoekt dan ook den inleider uitdrukkelijk in zijn repliek mede te deelen, hoe hij zich den toestand zonder groentijd denkt.

De heer **G. J. Laman Trip** hecht groot belang aan deze vergadering. Zij kan niet anders dan een goeden invloed op den geest hebben. Hij wijst er op dat, juist door den groentijd, de oudere studenten een groot verantwoordelijkheidsgevoel hebben ten opzichte van de jongeren en dat dit met den groentijd geheel zou weg vallen.

Vervolgens legt hij nog eens den nadruk op enkele reeds geuite argumenten.

De heer **J. E. A. de Vogel** 't woord nemende, spreekt zijn bevreesding uit over het dichtknijpen van de oogen der tegenstanders, zoodra in de studentenpers iets verschijnt dat voor bestrijding slecht te gebruiken is. Spr. sedert een jaar hoofdredacteur van het S. W. en uit den aard der zaak dus op de hoogte van verschillende uitingen in de studentenwereld, komt ten sterkste op tegen de opvatting als zou de brochure Van Gennep de meening vertegenwoordigen van verreweg het grootste gedeelte der studenten. Zij is ook voor spr. een bron van bestrijding geweest. Dit werk dient beschouwd als een persoonlijke opvatting. Spr. wijst op de beoordeeling in het S. W., waarbij deze opvatting ten duidelijkste is uitgesproken. Ook valt spr. over de uitlating als zou de brochure van Mevr. Van Holthe tot Echten door

(Zie verder Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 14 MEI 1910. No. 28.

de academische pers uit de hoogte behandeld zijn. Spr. wijst op de beoordeeling van dat geschrift in het S. W., waarin de brochure behandeld is met de sympathie die de Redactie meende verschuldigd te zijn aan de gevoelens van een moeder en die door de Redactie als zeer lezenswaard is beoordeeld en waarvan zij een goede uitwerking op den geest der corpsleden verwachtte. Dit nu is door geen een bestrijder gelezen. Spr. wijst verder op het feit dat ook de heer Van Sandick zich weer schuldig maakt aan te weinig studie van de geschiedenis der groentijd en te weinig besef wat de toestand zou zijn zonder dit instituut.

Spr. valt verder aan de bewering als zou de groentijd zich gronden op de inferioriteit der groenen, waaruit volgt zijn ondergeschiktheid aan den student. De grondslag van den groentijd is volgens spr.: De Senaat waakt in 't bijzonder over de belangen der candidaat-leden. Uit den aard dezer bepaling staan groen en student dus als verschillende wezens tegenover elkaar. Indien men ze gelijk stelt vervalt de bescherming van den Senaat. Welke student toch zou het niet in strijd vinden met zijn eergevoel onder bescherming te staan van den Senaat. Zoo gauw men gaat beschermen is de grens tusschen groen en student getrokken.

Door reglementeering werkt men tevens voorkomend op de misstanden en vestigt het denkbeeld dat dergelijke dingen niet behooren te gebeuren. Er kan nu verschil van meening bestaan in hoeverre men deze reglementeering moet uitstreken.

Spr. herinnert zich de woorden van den president die hem inaugureerde, herinnert zich het vele goede door hem in zijn groentijd ondervonden en eindigt met den inleider te vragen of het ook niet zijn meening zijn kan, dat ook het goede in eigen groentijd ondervonden teruggegeven wordt aan volgende generaties.

De heer **P. J. Willekens Macdonald** verkrijgt nu het woord en zegt dit alleen te doen omdat hij nog iets nieuws te brengen heeft. Hij is te rade gegaan bij onze tegenstanders, en wel doordat hij een kijkje heeft genomen in de annalen der studentenbond. In de Almanak van de Delftsche Studentenbond 1905-06 staat medegedeeld in 't jaarverslag dat het gebleken was dat naarmate er meer leden kwamen dan voorheen, de onderlinge aanraking minder was, men leefde niet met, maar naast elkaar, daarom was 't noodig gebleken bij wet een verplichte kennismaking voor te schrijven. Waar de Bond echter geen dwang erkent, kan deze verplichte kennismaking, nooit een geforceerde zijn.

In een later jaarverslag wordt dan ook gewezen op een minder intensief vereenigingsleven en een achteruitgang in 't ledenaantal. Het mocht der bond dus niet lukken door slechts een halve stap te doen in onze richting eenig doel te bereiken. Alleen een volkomen doorgevoerd groentijds-principe had daar verbetering kunnen brengen.

Wegens het vergevorderde uur zagen de heeren: prof. Van Blom, Vening Meinesz, Arkenbout Schokker, Stephan, Ingen-Housz, van Heerdt tot Eversberg en Nolen van debat af.

Hierna geeft de president het woord aan den heer **Van Sandick** voor zijn repliek.

Spreker begint voorop te stellen, dat er twee dingen zijn, die hij bijzonder wenscht te releveeren, en wel 1°. de enorme opkomst en 2°. de algemeenheid van de bestrijding. Zelden, meent spreker, zal 't voorkomen dat een inleider in deze Debatingclub, zoo algemeen is bestreden als hier 't geval was, en hij brengt zijn bijzonderen dank aan al die bestrijders wier bijzonder waardigen toon hij zoozeer apprecieert. Wanneer spreker dan ook kort zal zijn, is dit niet een gevolg van minder waardeering, maar uitsluitend te wijten aan 't gebrek aan tijd. Ten zeerste is spreker getroffen door de waardigheid waarmee van de zijde der Delftsche studenten, deze strijd wordt gevoerd, een waardigheid die naar spr.'s meening ook sprak uit den toon omtrent deze zaak in 't Delftsch Studenten-Weekblad aangeslagen, welke toon gunstig afstak bij die in de overige Academiepers.

Allereerst wenscht spreker zich dan te verdedigen tegen de beschuldiging als had hij het Corps door zijn gezegde omtrent solidariteit in rechtskwesties een belediging aangedaan. Neen, zegt spr., dit is geen aantijging tegen het Corps, maar wanneer, zooals toch 't geval is, er zaken uit de studentenwereld niet voor rechtsingang vatbaar zijn, dan is dit hoofdzakelijk een gevolg van de langzame Nederlandsche rechtspraak, waardoor een absoluut juist herinneren van gekende feiten niet meer bestaat, en men nog slechts een vage herinnering over heeft, dit hoeft dus niet toegeschreven te worden aan een voorop vastgestelde meening, en er ligt dus geen aanklacht in tegen 't corps, hoewel de solidariteit, die maakt dat men zich tegenover zijn medecorpsleden als verwanten gevoelt, toch altijd tot gevolg heeft, dat men voorzichtiger in zijn uitingen is.

Maar zegt spr., ik erken wel dat mijn woorden misschien de indruk van een aantijging konden maken, en daarvoor wil ik gaarne „amende honorable” maken.

Thans zal spr. nog enkele debaters in 't bijzonder beantwoorden.

Allereerst den heer Sweys. Deze debater heeft gezegd dat 't afschaffen van den groentijd onmogelijk zou zijn. Ieder heeft recht op zijn standpunt, maar wanneer twee standpunten zoo absoluut tegenover elkaar staan, dan is geen vruchtbaar debat meer mogelijk.

Toch wil spreker dan nog zeggen, dat wanneer er dan geen afschaffing mogelijk mocht blijken, een grondige verbetering toch wel te bereiken is. En hij hoopt, dat de uitwerking van de tegenwoordige beweging dan toch tenminste een grondige verbetering zal te weeg brengen.

Spreker heeft er zich over verwonderd, dat de heer **Barnet Lyon** zeide, niet op 't zondaarsbankje te willen treden. Waarom niet? vraagt spr. zich af, en hij beantwoordt den vraag door te veronderstellen dat de heer **Barnet Lyon** toch wel in een hoekje van zijn hart dingen zou vinden, die hij misschien liever niet in 't openbaar zou bekennen.

Wat verder door verschillende sprekers is opgemerkt naar aanleiding van 't Duitsche Fuchsentum. Spreker meent dat hier geen vergelijking mogelijk is, hij heeft alleen een citaat gehaald uit een Duitsch blad, waar werd gezegd dat geen Duitscher zich de behandelingen van den Hollandschen groentijd zou laten welgevallen.

Verder zijn verscheidene sprekers opgekomen tegen de afkeer die spreker gevoelt voor de uiterlijke kenteekenen van den groentijd. De heer **Telders** en ook andere heeren hebben een verdediging gegeven van die uiterlijkheden. Spreker begrijpt ondanks dat niet waarom die vernederende uiterlijkheden niet afgeschaft kunnen worden, en waarom de Senaat niet even goed of even slecht toezicht zou kunnen houden op de candidaatleden, als er geen groentijd was. De heer **Goekoop v. Nelle** en ook andere debaters hadden er op gewezen hoezeer spreker in zijn inleiding uitsluitend de slechte zijden van den groentijd belichtte en elke goede kant buiten beschouwing liet. Spreker meent, dat het antwoord hierop te vinden is in de betiteling van zijn onderwerp: „Bedenkingen tegen den groentijd”, waardoor er voor spreker geen aanleiding bestond de goede zijden te laten zien, in welke lacune trouwens ruimschoots door de debaters is voorzien.

Het hier gezegde, geldt ook voor wat de heer **De Vogel Sr.**, wiens debat sprekers bewondering wegdroeg, hieromtrent zeide; de heer **De Vogel** heeft spr. verder gevraagd hoe hij zich het Corps zonder groentijd voorstelde. Spr. herinnert in antwoord daarop er aan, dat te Leiden in de vijftiger jaren de groentijd afgeschaft is geweest, en dat Leiden juist in dien tijd grote mannen als **Dozy**, **Cobet**, **Scholten** en **Kuene** heeft voortgebracht.

De heer **Strick van Linschoten**, was niet voldaan met wat spr. in de plaats van den groentijd wenschte te zien, en hoopte dat nader toegelicht te zien. Spr. meent, dat waar hier wel is gebleken, dat van afschaffing geen sprake is, het geen nut kan hebben verder te spreken over wat voor den groentijd in de plaats moet komen, omdat voor iets dat niet afgeschaft wordt ook niets in den plaats komt.

Nogmaals vraagt spr. zich echter af hoe 't bij den tegenwoordigen groentijd mogelijk zou zijn, dat de Senaat overal toezicht houdt. Vroeger bij een klein corps was dat mogelijk, thans wordt 't toezicht steeds moeilijker, en de groentijd krijgt daardoor ook een ander karakter dan vroeger.

Men heeft verder aangevoerd, dat juist waar 't groen in den groentijd zoo sterk 't goede naast 't kwade ziet, hij tot een keuze kan komen. Neen, zegt spr., want de slechte

elementen oefenen altijd een eigenaardige aantrekking op den mensch uit en hebben dus den meesten invloed.

Ten slotte hoopt spr. nogmaals dat al moge 't resultaat van de tegenwoordige beweging geen afschaffing zijn, althans een sterke verbetering zal optreden. Dan zal ook hij gevoelen dezen avond een nuttig werk te hebben verricht.

Spreeker eindigt met nogmaals hulde te brengen aan 't bestuur van Debating, dat deze avond organiseerde, en zijn groote waardeering uit te spreken voor den grooten ernst die hier blijkbaar bij alle op de vergadering aanwezigen omtrent deze kwestie voorstaat.

Hierna spreekt de president van de D. S. Debating Club, de heer Kubatz nog een enkel woord. Hij herinnert er aan hoe direct bij 't begin van deze campagne tegen den groentijd door ieder is ingezien, dat het hier een beweging gold waarvan het belang niet onderschat mocht worden.

Wij hebben gedacht aan de Kruistochten, aan de bestorming van de Bastille, met dien verstande, dat wij onze tegenstanders niet zoozeer als Kruisridders, dan wel als Don Quichotten beschouwden. Het is ons echter ernst met dezen strijd; men heeft gezegd en terecht dat het hier een Nationaal belang gold, en zeker is dit zoo; als er werkelijk onrecht wordt gepleegd dan is 't een nationaal belang dat dit wordt gekeerd. Maar daarom juist hebben wij den handschoen ons toegeworpen zoo gaarne opgenomen, omdat wij sterk staan in 't besef, dat het hier geen kwade zaak geldt. Daarom aanvaardden wij dien strijd, maar ook omdat wij beschuldigd worden, beschuldigd van lage, gemeene dingen. Die beschuldiging kan geen stand houden, de groentijd bevat zooveel goeds dat wij onze belagers gerust onder de oogen kunnen zien, vooral waar thans de strijd ook van de zijde der aanvallers met meer kennis van zaken wordt gevoerd dan vroeger het geval was.

Daarbij vergeet men echter een ding, en dat is, dat een nauwkeurig beschouwen van alle onderdeelen eener zaak, ons niet kan leveren een juist „gesamtbild" van die zaak. En dat is juist wat hier geschiedt. Men heeft alles uitgeplozen, maar een algemeene juiste kijk op 't geheel blijkt te ontbreken.

Deze strijd kan niet dan goed zijn. Uit deze grondige critiek moet het Corps in elk geval beter te voorschijn komen.

Is de groentijd goed, hij zal blijven, blijkt hij rot, dan gaat hij onvermijdelijk ten gronde.

De vrucht van dezen avond zal zijn een beter appreciatie onderling der strijdende partijen.

Om uit de besprekingen ook eenig tastbaar resultaat te verkrijgen, stelt de heer Kubatz de volgende moties voor:

De vergadering der Delftsche Studenten Debating-Club, gehouden op 11 Mei, in de benedenzalen der Sociëteit Phoenix, gehoord de bedenkingen door den inleider tegen den groentijd geuit, spreekt de wenselijkheid uit, den groentijd te handhaven.

Deze motie werd bij handopsteken met algemeene stemmen, behoudens 1 blanco en slechts de stem van den inleider tegen, aangenomen. *)

De vergadering enz. is van meening dat de misbruiken, die den groentijd aankleven, gemakkelijk zijn af te schaffen.

Naar aanleiding van deze 2e motie gaan stemmen in de vergadering op om er op te wijzen dat de bestrijders van den groentijd waarschijnlijk verkeerde uitlegging aan een dergelijke motie zullen geven. Anderen wijzen op de tegenstrijdigheid in de motie zelve en op het feit dat juist door alle voorstanders in het debat het bestaan van misstanden erkend, maar tevens er op gewezen is, dat deze een gevolg zijn der studentenmaatschappij en niet van den groentijd als zoodanig. De motie wordt ingetrokken.

De heer Van Sandiek neemt nogmaals het woord; de stemming over de zoo juist aangenomen motie bewees hem dat hij hier als de kleinst mogelijke minderheid in de vergadering staat, hij brengt in herinnering dat de minderheid soms achteraf toch gelijk bleek te hebben. En waar hij alle eerbied heeft voor de overtuiging der meerderheid, hoopt hij ook, dat zijn tegenstanders het ook in hem zullen eerbiedigen, dat hij zijn meening blijft handhaven. Getroost gaat spreker evenwel heen, hij heeft de overtuiging gekregen dat de leden van het D. S. C. deze zaak ernstig

*) De beide andere ondertekenaars der circulaire waren wegens het late uur reeds vertrokken.

behandelen en spreekt zijn hartgrondigen wensch uit voor den voortdurenden bloei van het Corps en de Delftsche Studenten Debatingclub.

De heer S. G. Everts, Rector Magnificus der T. H., brengt daarop mede zijn hulde aan het Delftsch Studentencorps voor de ernst in deze zaak betoond en voor haar durf om met open vizier te strijden. Tevens spreekt hij een woord van dank uit dat het Debating-Bestuur zoo welwillend is geweest de Senaat der Technische Hoogeschool uit te noodigen. Waar een der middelen door prof. De Groot genoemd: het ingrijpen der Academische Senaten, was, daar stelt hij het zeer op prijs dat den Senaat der T. H. deze gelegenheid tot bestudeering van het vraagstuk is gegeven.

Hierop sluit de voorzitter met een woord van dank aan inleider deze merkwaardige vergadering.

Naar aanleiding van de bespreking van het boekje van Prof. De Groot.

Door ongelukkige omstandigheden kon de vorige week het vervolg op ons eerste Feuilleton niet samengesteld worden.

Nu evenwel op de Debating-vergadering zoovele verschillende personen, waaronder ook de heer Telders, het hunne over de brochure hebben gezegd, meent de redactie verstandig te doen het feuilleton af te breken om niet in talloze herhalingen te vervallen.

De Circulaire.

Wij kunnen onze lezers mededeelen dat de zoo druk besproken circulaire dezer dagen in zijn oorspronkelijken vorm is verzonden.

Kunstkritiek in het algemeen.

Om tot een algemeene definitie van dit onderwerp te komen moeten we uitgaan van de kern, de zaak waarom het te doen is, dit is het kunstwerk als zielsuiting van een kunstenaar. Dat kunstwerk maakt op de aanschouwer een indruk, die absoluut-juist moet worden weergegeven om, en dit is het doel, te komen tot de ware kwalifikatie van het kunstprodukt.

Hieruit volgt dat kritiek in zekere mate individueel is. We moeten hier evenwel niet uit opmaken dat ieder individu, leek zowel als specialiteit, gerechtigd is kritiek uit te oefenen, dit te verstaan als algemeen geldend voor ware zeggings over het onderwerp van behandeling. Want iedereen moet krities zijn, maar heeft nog niet 't recht te uiten wat zijn kritiese gedachtengang hem ingeeft, dan alleen zij, die meer dan gewoon bedeed zijn met die eigenschappen, die hen sterker dan iemand anders de dingen om zich heen doen gevoelen en begrijpen, en die de spontane drang naar onderzoek, weten als onmiddelijke oorzaak van de schepping, als ontstaan en zijn van alle dingen, steunen 'met onverpoosde studie van het reeds gekonstateerde.

We komen dus tot de algemeene definitie: „Kunstkritiek is de absoluut-juiste weergave van de indruk die het te bekritisieren object, dat een kunstwerk is, op de specialiteit-kritikus maakt.

Deze definitie is dus in zoverre onvolledig, dat de vereischten aan de specialiteit-kritikus gesteld nog onbepert zijn.

Om een indruk van werkelijke waarde van een kunstwerk te krijgen, moet de aanschouwer zich verdiepen in het kunstwerk, dat wil zeggen, zich overgeven aan het scheppingswerk van den schepper zonder enige bijgeestes-handeling dan een spontaan streven om te komen onder invloed van het werk, om de zielsstaat van den kunstenaar te doorgronden en met hem mee te voelen, dus op te gaan in de verschillende stemmingen waarin de kunstenaar zijn zielstoestand uit.

Het moet dus zijn een onvermengde geestesovergave, wil men een kunstwerk leren kennen, en de ware kritikus heeft die wil.

Zet men zich daarentegen op het standpunt van de nauwgezette onderzoeker, dan vervalt men in nuchtere beschouwingen. Men laat zich door eigen gedachtegang affeiden en dringt dus die van den kunstenaar, waarom het te doen is, op de achtergrond. Het wordt dan een onmogelijkheid het scheppingswerk zooals het ontstond, als uiting van den intensgevoelden zielsstaat, te leren kennen. Toch moet de kritikus zijn gedachtegang volkomen kunnen beheersen en weer zelfkritiek uit kunnen oefenen; de kunstenaar daarentegen is minder gebonden aan zelfkritiek, mits men daarbij in 't oog houdt, dat hij als waarlijk kunstenaar de direkte impressie, die altijd waar is, weergeeft.

En nu het nut van kunstkritiek:

Gaan we terug naar de algemene definitie.

Kritiek als absoluut-juiste weergave van de indruk van een kunstwerk is dus daarom waar, omdat de kern, het kunstwerk zelf, uit realiteit moet geboren zijn, en dus moet blijken aan die hoofdvereisten te voldoen.

Was kritiek niet absoluut juist, dan zouden we dus een verkeerde indrukswaergave van het kunstwerk krijgen, terwijl de kritiek juist eist een ware kwalifikatie van het kunstwerk.

Kritiek n.l. beoogd niet de nutteloze opvatting van te zijn de beoordeling van een kunstwerk ter appreciatie en aanmoediging van enkele mensen die trachten hun medemens iets schoons te bereiden. Neen, kritiek, zo breed mogelijk opgevat, dient om mee te arbeiden aan het nooit te voltooien maar steeds meer te volmaken gebouw, dat de waarheid herbergt. De kritiek zoekt de goede steun uit en gooit de slechten op een hoop zonder er verder naar om te zien.

A. D. J.

Technisch Studenten Tijdschrift.

Er bestaat reeds sinds langen tijd behoefte bij ons, studeerenden in Delft, aan een orgaan waarin wij ons op technisch gebied kunnen uiten.

Onderlinge wrijving is er op dat gebied vrijwel niet.

De neiging, die sommigen hebben om onafhankelijk van professoren of andere technici, zelfstandig oplossingen van lastige gevallen te leveren en het vermogen van anderen om vindingen te doen, worden tot nog toe niet aangewakkerd.

De gelegenheid tot uiting van andere meeningen en zienswijzen, dan de gebruikelijke en bestaande en de gelegenheid om over deze zienswijzen een debat in zoo ruim mogelijke studentenkring uit te lokken bestaat niet.

Genoemde menschen ontbreekt het meestal aan voldoende prikkel om hun plannen geheel uit te werken, niettegenstaande men er van overtuigd is, dat 't een van de voornaamste eigenschappen van den ingenieur is om bij weinige gegevens en veel vereisten de oplossing te kunnen vinden.

Deze eigenschappen dienen reeds in den studietijd van den ingenieur te worden aangewakkerd en ontwikkeld. Het zijn de eigenschappen, die hem later ten volle 't recht geven zich ingenieur te noemen.

En voor hen, die van deze eigenschappen de behoefte tot uiting nog niet voelen, voor hen vooral is 't noodzakelijk, dat er een beweging besta, die er hun toe zal aanzetten.

Op grond van 't bovenstaande hebben ondergeteekenden besloten tot de oprichting van een Technisch Studenten Tijdschrift.

Het doel van 't bestaande Studenten-Weekblad en dat van het hier beoogde loopen te veel uiteen dan dat een vereeniging van beiden of een poging tot reorganisatie van 't bestaande wenschelijk is.

Omtrent de voorloopige plannen 't volgende: De inzendingen van in Delft studeerenden zullen steeds als hoofzaak worden beschouwd. De medewerking van professoren zal worden gevraagd.

Een vragenbus zal worden opgesteld. Nieuw uitgekomen technische werken zullen worden besproken en een inhoudslijst van de verschillende technische tijdschriften zal worden bijgehouden.

't Tijdschrift zal tevens 't orgaan worden voor de Vakvereeningen en van de Centrale Commissie.

Een ieder heeft 't recht zich te abonneren en stukken ter opname in te zenden.

Om tot snelle uitvoer te geraken en om een voorloopige raming van abonnementsprijs op te stellen worden zij, die voor bovengenoemde plannen sympathie voelen en zij die zich later eventueel als abonné wenschen op te geven, verzocht bericht hiervan te geven aan eerste ondergeteekende.

V. DISSELKOEN, Pres. „Practische Studie”,
Van Leeuwenhoeksingel 35.

A. VAN DEN HONERT, Pres. „Mijnbk. Vereeniging”.

D. P. ROSS VAN LENNEP, Pres. v/h „Techn. Gezelschap”.

A. ROORDA, Pres. „William Froude”.

H. VAN SWAAY, Pres. „Electrotechn. Vereeniging”.

H. J. KESSLER, Pres. „Leeghwater”.

W. BROUËRIUS MEYBOOM, Voorz. „Centrale Commissie”.

A G E N D A.

DELFT.

Maandag 16 Mei (2den Pinksterdag). Studenten-Roeiwedstrijd, te houden door den Ned. Studenten Roeibond, aanvang 11 uur op de Schie (Zweth).

DEN HAAG.

Zaterdag 14 Mei. Diligentia: Openbare les van Louise den Hollander; 2 uur.

Diligentia: Voordrachtenavond van Willem Royaards; 8 uur.

A D V E R T E N T I E N.

TERSTOND TE HUUR:

Een net gemeubileerde Voor- en achterkamer met twee frissche Slaapkamers, uitmuntend geschikt voor twee heeren die samen wenschen te wonen. Adres VAN LEEUWENHOEKSINGEL 39.

HEEREN STUDENTEN.

Een KLEERMAKER koopt

GEDRAGEN KLEEDING.

Tevens zich beleefd aanbevelende voor **Reparatiewerk**. Brieven onder No. 5389 S.-W. aan het Bureau van dit Blad.

Gemeubileerde Zit- en Slaapkamer

gevraagd, zonder pension, vanaf 15 Mei.

Fr. Br. met opgave van prijs onder No. 5386 S.-W. aan het Bureau van dit Blad.

EXAMENS 1910.

Steeds voorradig bij H. C. P. DOLK,
BOEKBINDELIJ, OUDE DELFT 206.

PORTEFEUILLES 75×100 cM. met stoffkleppen f 3,—.

Idem 100×150 " " " " 7,—.

Beide formaten met rond handvat en naambordje met goud stempel.

ARCHITEKTUUR PRENTBRIEFKAARTEN,

voorstellend:

BOUWKUNDIGE ONTWERPEN

van:

PÜTZER, REHLEN, FISCHER, METZENDORF, MESSEL,
CURJEL EN MOSER, HOFFMANN, DÜLFER, v. SEIDL,
HEILMANN EN LITTMANN, HOCHEDER, BILLING,
GRÄSSEL, WAGNER.

==== PRIJS PER STUK 7½ CENT. ====

Voorradig bij den

Technischen Boekhandel en Drukkerij

J. WALTMAN JR.,

Binnenwatersloot 33-35. === DELFT.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

Ontbiedt

S. LOGCHER,

: CHOORSTRAAT 46, :

die betaalt den HOOGSTEN PRIJS voor
net gedragen Heerenkleeding.

Technische Boekhandel en Drukkerij

J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33-35. — DELFT.

PAS VERSCHENEN:

BOLLAND. De Theosophie in Christendom en Jodendom.
Een nieuwe bijdrage tot verduidelijking van den
oorsprong des Christendoms. Prijs f 0,90.

SNIJDERS. De komeet van Halley en het vergaan der
wereld. Prijs f 0,35.

RAADGEVER. De Chantage. Hoe ze in Den Haag werkt
en optreedt. Prijs f 0,25.

RAADGEVER. Weg met de Scheidsmuren. Antwoord eener
theosophie op een toespraak, gehouden door Dr. A.
H. de Hartog, in de Wahana Loge der Theosophische
Vereeniging, den 7en Octoaber l.l. met een weder-
woord van Dr. A. H. de Hartog. Prijs f 0,10.

DE BLOCC VAN KUFFELER. De plannen tot afsluiting
en droogmaking der Zuiderzee. Prijs f 0,50.

VAN PAASSCHEN. Wat is vrijmetselarij? Een proeve
van beantwoording. Prijs f 0,10.

GROENEWEGEN. Jacobus Arminius op den 300-jarigen
gedenktag van zijnen dood. Prijs f 0,75.

POLAK. Het lintje. De feiten der Kuyper-zaak. Prijs f 0,25.

P. R. O. Staats-exploitatie van spoorwegen. Prijs f 0,25.

VAN DIJK. De Heer Willem Kloos en de „ex-acte waar-
heid”. Prijs f 0,35.

JAN VAN LEIDEN. Wijsgeerige opstellen. Aanwijzing van
de kategorie der sport en eenige bijzondere gevallen.
Prijs f 0,60.

BRAND. De automobiel en haar behandeling. Prijs f 1,90.

HEIJERMANS en MIJNLIEFF. Begroepshygiene en eerste
hulp bij ongelukken voor de bouwvakken. Prijs f 1,10.

SUFFRAGETTES. Een pleidooi voor de rechten der vrouw
door een tehuis-blijvende Suffragette. Prijs f 0,20.

Voorradig in den Technischen Boekhandel en
Drukkerij, J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot
33-35. — Delft.